

Мукачівський державний університет
Кафедра психології
Кафедра англійської мови, літератури з методиками навчання
Мукачівська міська рада
Малопольський державний університет імені Вітольда Пілецького в м.
Освенцім
Поморська академія у Слупську

СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ ПРОФЕСІОНАЛА У ПОСТКОВІДНОМУ ПРОСТОРИ

Збірник тез доповідей за матеріалами
Міжнародної науково-практичної конференції

Мукачево

12 – 13 т р а в н я 2 0 2 2 р.

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
вченою радою Мукачівського державного університету
(протокол № 18 від «10» травня 2022 р.)*

С 11

Становлення особистості професіонала у постковідному просторі :
збірник тез доповідей за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 травня 2022 р., м. Мукачєво). Мукачєво : Вид-во МДУ, 2022. 199 с

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції «Становлення особистості професіонала у постковідному просторі». Учасниками конференції розглянуто проблеми становлення особистості професіонала у постковідному просторі з метою вироблення рекомендацій та реалізації комплексного наукового підходу щодо підвищення соціально-адаптаційних компетентностей особистості у професійній сфері; поширення проблематики прикладних досліджень у психолого-педагогічній сфері; вивчення особливостей формування та розвитку професійно значущих особистісних якостей.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Теличко Н. В. – д.пед.наук, професор

Корнієнко І.О. – д. психол. наук, професор;

Брецько І.І. – канд.психол.наук, доцент;

Воронова О.Ю. – канд. психол. наук, доцент;

Кравченко Т.М. – доктор філософії;

Бучмей І.І. – провідний фахівець кафедри психології.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

Лосієвська О. Г., Ляшко А. О. Сімейна медіація як альтернативний спосіб вирішення суперечок.....	58
Марценюк М.О. Моделі супроводу навчання студентів з інвалідністю.....	60
Марценюк М.О., Богдан Ю.В. Дослідження рівня розвитку асертивності підлітків.....	62
Марценюк М.О., Васько Х.І. Формування психологічних чинників булінгу серед учнів підліткового віку.....	64
Марценюк М.О., Мерчук-Тарасова Ю.В. Функції і специфіка передшлюбного періоду в життєвому циклі сім'ї.....	67
Пелешенко О.В., Ільченко О.В. Селфхарм. Аутоагресивна поведінка – проблема сучасності.....	69
Подорожний В.Г., Нетичук Ю.М. теоретичний аналіз феномену відчуження у студентському віці.....	71
Прокопович Л.С. Мовне вираження емоцій у романі т. П'янкової «чужі гріхи».....	73
Столяренко О. Б., Куриця А.І. Професійне самовизначення учнівської молоді в умовах сучасної сільської школи.....	75
Фенчак Л.М. Детермінанти оновлення змісту професійної підготовки майбутніх педагогів.....	77
Штих І.І., Динис А.В. Запобігання булінгу в закладах освіти: психолого – педагогічний аспект.....	79
Штих І.І., Дудаш К.М. Дослідження міжкультурної компетентності особистості: теоретичний аспект.....	81
Щербан Т.Д., Варга В.С., Кисляк Н.С. Особливості прояву тривожності у старшокласників.....	83
Щербан Т.Д., Брецько І.І., Халаїм О.А. Виникнення образи у особистості, як деструктивна форма поведінки.....	85
СЕКЦІЯ 2. ПСИХОЛОГІЧНО-СОЦІАЛЬНІ ДЕТЕРМІНАНТИ	88
СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ У ПОСТКОВІДНОМУ ПРОСТОРІ	
Алмашій І.І. Екоспрямованість в управлінні колективом.....	88
Бабатіна С.І. Особливості психологічної стійкості особистості у зрушеній системі життєздійснення.....	89
Барчі Б. В., Гичка І. А. Особливості психологічного стану здобувачів освіти в період дистанційного навчання.....	91
Барчі Б. В., Митровці В.М. Психологічний самозахист в кризових ситуаціях.....	93
Барчі Б. В., Скиба В.М. Психологічне благополуччя в період пандемії.....	95
Bidasiuk N. V. Preparing graduate students to online job interview.....	98
Воронова О.Ю., Біша Х.В., До проблеми самореалізації молоді в освітньому процесі.....	100
Галецька І. І., Кліманська М. Б., Перун М. Б., Кліманська Л. Д. Дистанційне навчання як норма реальності.....	102
Горшкова Г. В. Особистісне зростання майбутніх вчителів-логопедів у постковідному освітньому просторі.....	104
Коломієць Л. І. , Гринчак Ю. В. Емпіричні показники оптимізму осіб юнацького віку.....	106
Корнієнко І.О. Посттравматичний стресовий розлад в наслідок пандемії у медичних працівників.....	108
Моргун А.В. Завдання та принципи побудови бібліотерапевтичного процесу.....	109
Педоренко В.М. Особливості мотивації навчальної діяльності студентів у постковідний період.....	111
Пелешенко О.В., Іванова К.І. Вплив особистісної тривожності на процес адаптації у зв'язку з запровадженням дистанційного навчання під час пандемії covid-19.....	113

модель допомагає визначити, чи є кризове втручання достатнім або необхідна короткострокова терапія; при кризовому втручанні психолог використовує «доступні» елементи BASIC Ph у людини; у короткостроковій психотерапії вона зосередить свої зусилля на відсутніх елементах і навчить людину безлічі різних способів впоратися зі стресовою ситуацією.

Без достатнього рівня здоров'я, наголошує сучасна науковиця Т.Титаренко, і обґрунтовує, що незадовільний стан впливає на людину і заважає бути радісною, спокійною і ресурсною. Здоров'я є не просто стан людини (який можна виміряти), а гармонійне поєднання фізіологічних, психологічних та соціальних чинників, що забезпечують внутрішню гармонію та відчуття благополуччя (ресурсу) (Титаренко 2018: 37-38). На рівні фізіології маємо мову про відчуття і контур тіла, на психологічному рівні маємо мову про особистісні, душевні переживання, на соціальному рівні мова йде про соціальну включеність і зайнятість. Задовільне функціонування на усіх рівнях дозволяє особистості у складних соціогенних ситуаціях залишатися психологічно здоровою та відчувати психологічне благополуччя.

Означене вище, можливе лише за умови розвитку у особистості соціально-психологічної зрілості, усвідомлення власної суб'єктності та прийнятті відповідальності за власні вчинки і життєдіяльність у цілому.

Отже дослідження власної моделі психологічної стійкості дозволить визначити домінуючі та компенсаторні канали зв'язку зі світом та ефективно долати стресові фактори на своєму життєвому шляху, аналізування власної ресурсності дозволить активувати і застосовувати адаптивну систему і налагоджувати стійке життя у зрушеній системі життєздійснення.

Література

1. Лаад, М. Как справиться с кризисом или бедствием (Шаг за шагом): Теория, практика и способы вмешательства / М. Лаад, Э. Хадоми. – Израиль: Центр предупреждения стресса (CSPC) [Электронный ресурс].

2. Титаренко Т. М. Психологічне здоров'я особистості: засоби самодопомоги в умовах тривалої травматизації: монографія Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2018. 160 с.

3. Титаренко Т. М., Ларіна Т. О. Життєстійкість особистості: соціальна необхідність та безпека : навч. посіб. Київ : Марич, 2009. Behavior. 2002 (Jun.). Vol. 43. P. 207–222.

УДК 37.018.43:37.091.212:159.942.5(043.2)

БАРЧІ Б. В.

Мукачівський державний університет

ГИЧКА І. А.

*Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж
Мукачівського державного університету*

ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЛОГІЧНОГО СТАНУ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ В ПЕРІОД ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Останніх декілька років в педагогічній сфері характеризуються домінуванням дистанційної форми навчання як переважаючої в різних закладах освіти від дитячих садків до університетів. Цей перехід від традиційного до дистанційного навчання виник через екстрені події у соціальному житті суспільства, тому не був поступовим та чітко продуманим.

Під дистанційним навчанням варто розуміти, навчання як новий спосіб організації освітнього процесу, суб'єкти якого розділені в просторі; навчання, яке реалізується через передавання та сприйняття інформації у віртуальному середовищі, забезпечується спеціальною системою організації учбового процесу, особливою методикою розробки учбових матеріалів і стратегій викладання, а також застосуванням електронних та інших комунікаційних технологій [1, с.12].

В.Кухаренко, В.Рибалко, Н.Сиротенко вважають дистанційну освіту нині масовим явищем у всьому світі та відмічають низку позитивних сторін в порівнянні з традиційним варіантом освіти, серед яких можемо виділити формування інформаційної культури, забезпечення можливості вибору індивідуалізованого змісту та темпу навчання згідно змісту навчання, що в свою чергу підвищує пізнавальну активність здобувача освіти. Також варто відмітити, що віртуальна взаємодія з навчальним колективом та викладачами допомагає уникнути психологічного дискомфорту, дає можливість інколи виступати в ролі анонімного учасника навчального процесу, що стимулює соціальне експериментування, що відкриває можливості до самопізнання та розкриття індивідуальності [3].

Але дані дослідники відзначають і негативні наслідки дистанційного навчання, що проявляються у здобувачів освіти, до них варто віднести сенсорну деградацію у комунікації, провокація відчуття знеособлення, виникнення проблем щодо групової чи професійної самоідентифікації, відсутність емоційного обміну з колективом та викладачем, втрата навичок «етики спілкування», зростання частки офіційного спілкування [3].

С. Гозак, О.Єлізарова, Т.Станкевич, Н.Дюба, А.Парац, Н.Лебединець, провели дослідження в якому визначали рівень тривожності 920 дітей-учнів 1-11 класів під час їх безпосередньої участі в дистанційному навчанні. В цілому, патологічне підвищення показника тривожності та депресії визначене у 14,4% всіх респондентів, нормальний рівень – у 85,45% хлопців та дівчат. Тобто безперечним є факт того, що дистанційне навчання супроводжується виявами тривожності у дітей різного віку [2, с.31].

В такому випадку важливою є дистанційна робота психолога зі здобувачами освіти, яка може забезпечити як діагностичну, профілактичну так і корекційно-розвиткову допомогу.

Психологічний супровід здобувачів освіти в умовах дистанційного навчання має низку завдань, серед яких: забезпечення доступності та своєчасності психологічної допомоги дистанційними засобами зв'язку; забезпечення довірчого діалогу, кожному, хто звертається за допомогою; аналіз причин і джерел, що призвели до виникнення труднощів; розширення діапазону соціально і особистісно прийнятних способів

самостійного вирішення наявних проблем і подолання наявних труднощів, розвиток впевненості в собі; мобілізація творчих, інтелектуальних, особистісних, духовних, фізичних ресурсів особистості [4, с. 10].

Нагальними потребами, що можуть виникнути в учасників освітнього процесу є: зниження рівня тривоги, паніки; подолання страхів; підвищення рівня стресостійкості; підтримка емоційної рівноваги; запобігання соціальним ризикам серед дітей та підлітків, які перебувають вдома без догляду дорослих; підвищення рівня психологічної компетентності вчителів, батьків, опікунів з актуальних питань навчання, виховання та розвитку; оптимізація міжособистісних відносин в колективі, сім'ї, тощо [4].

Дистанційне навчання - це нововведення часу, яке впливає на здобувачів освіти як в позитивному значенні, так і в негативному значенні. Масштабні наслідки його запровадження на формування особистості передбачити складно, але нині можемо стверджувати вони є не зворотніми. Беручи до уваги вище сказане, вбачаємо розробку комплексу заходів щодо подолання тривожності та пригніченості здобувачів освіти необхідним під час освітнього процесу в період дистанційного навчання.

Література

1. Буленок С.М., Коваленко Л.В. Психологічні та педагогічні особливості дистанційного навчання. «Дистанційне навчання в глобалізованому світі». – Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021, С. 11-14

2. Гозак, С., Єлізарова, О., Станкевич, Т., Дюба, Н., Парац, А., & Лебединець, Н. Вплив дистанційного навчання школярів 1-11 класів під час пандемії Covid-19 на їх психоемоційний стан. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія «Психологія», 1(11), 2020, С.27–32.

3. Кухаренко В. М., Рибалко О. В., Сиротенко Н. Г. Дистанційне навчання: Умови застосування. Навчальний посібник. – Харків, 2015, – С. 320

4. Марухина І.В. Організація психологічного супроводу та соціально-педагогічного патронажу освітнього процесу в умовах дистанційного навчання : Суми : НВВ КЗ СОІППО 2021. С. 80

УДК 159.922.73:81'232:81'243(043.2)

БАРЧІ Б. В.

Мукачівський державний університет

МИТРОВЦІ В.М.

Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж

Мукачівського державного університету

ПСИХОЛОГІЧНИЙ САМОЗАХИСТ В КРИЗОВИХ СИТУАЦІЯХ

Вчення про психологічний захист розпочинається у класичному психоаналізі ХХ ст. Тому теоретичні погляди сучасних дослідників спираються на ідеї Фрейда З. і Фройд А. Представники цього напрямку розглядали психологічний захист як засіб вирішення конфлікту між свідомістю і несвідомим. В подальшому, великий внесок у вивченні психологічного захисту вніс Плутчик Р. Встановлюючи відносини між

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>